

BOSNIA AND HERZEGOVINA
Ministry of Communication and Transport
Directorate of Civil Aviation

Događaj:	Pas na PSS
Datum, vrijeme i mjesto događaja:	22.12.2018. godine, 10:44 UTC, aerodrom
Učesnici u događaju i njihovo stanje:	<ul style="list-style-type: none">- Vazduhoplov- Pas
Opis događaja:	<p>Podnosilac izvještaja je naveo:</p> <p>Vazduhoplov je dobio odobrenje za polijetanje, nakon dobijanja odobrenja crni pas se pojavio u TOUCHDOWN zoni za RWY. Zaustavio sam polijetanje aviona u 10:44 UTC i odmah pozvao aerodromsko koje je psa otjeralo prema vojnom dijelu A/D. Nakon toga vazduhoplov je poletio u 10:46 UTC.</p>
Opis postupaka učesnika u događaju:	
Okolnosti pod kojima se događaj desio:	

<p>Preduzete mjere:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vazduhoplovni subjekt s kojim je događaj u vezi; 2. Organizacione jedinice BHDCA. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sprovedena je istraga ovog događaja. <p>Zaključci provedene istrage:</p> <p>Pojava pasa lutalica na manevarskim površinama i PSS aerodroma je dugogodišnji problem, za koji je već više puta bilo izvršeno podnošenje prijava o događaju. Ovaj problem se pokušavao riješiti i putem delegiranja teme na sastancima Komiteta za bezbjednost od strane predstavnika BHANSA-e kao i samog operatora aerodroma, doneseni su i određeni zaključci koji su većim dijelom i sprovedeni ali je problem i dalje ostao, odnosno nije riješen dio ograde prema vojnom dijelu aerodroma u prostoru nadležnosti Oružanih snaga BiH.</p> <p>Od safety managera aerodroma, pismenim putem su dostavljeni sledeći podaci o mjerama koje su preduzete ili se namjeravaju preduzeti u cilju rješavanja ovog problema:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Redovni pregledi manevarskih površina vezanih za kontrolu rizika od prisustva ptica i životinja na aerodromu, primjena različitih tehnika rastjerivanja i evidentiranje. 2. Angažovanje higijeničarske službe, koja je u poslednjih nekoliko mjeseci u više navrata hvatala pse i odvozila u azil. 3. Rekonstrukcija dotrajale ograde perimetra, koja je u nadležnosti Oružanih snaga BiH, očekuje se da u narednom periodu bude završena. 4. Završen je izbor izvođača radova na tenderskoj proceduri Ministarstva odbrane BiH, te se u narednom periodu očekuje početak radova na rekonstrukciji ograde. <p>Aerodrom je dužan da postupa u skladu sa dokumentom "Pravilnik o aerodromima" član 180. (Smanjenje opasnosti od kretanja i zadržavanja divljih životinja na području aerodroma)</p> <p>(4) Sprečavanje kretanja i boravka divljih životinja na području aerodroma u nadležnosti je operatora aerodroma koji mora osigurati:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) plan i uputstva, te mjere i postupke u vezi sa tim; b) potrebnu opremu, kao i c) službu zaduženu za provođenje tih mjera i postupaka. <ol style="list-style-type: none"> 2. Stručno lice SMD-a je izvršilo analizu događaja.
---	--

<p>Indeks procjene rizika i razlog: (Vidjeti Prilog 2, 3. i 6 ovog Uputstva)</p>	<p>E5 ATM, prema RAT metodologiji</p> <p>Bez uticaja na bezbjednost letenja (safety). Ovakva vrsta događaja dešava se vrlo rijetko.</p> <p>C5 ATM Ground prema RAT metodologiji</p> <p>Bitni incident, koji se vrlo rijetko dešava.</p>
<p>Prijedlog mjera prevencije: (Bezbjednosne preporuke)</p>	<p>BHANSА će uputiti dopis aerodromu, u kojem bi se naglasila obaveza postupanja u skladu sa dokumentom "Pravilnik o aerodromima" član 180. (Smanjenje opasnosti od kretanja i zadržavanja divljih životinja na području aerodroma).</p> <p>Zatražiti, do potpunog saniranja ograde od strane Oružanih strana BiH za koju su odobrena sredstva i očekuje se početak radova na rekonstrukciji, da službenici aerodromskog preduzeća češće vrše obilaske manevarskih površina i PSS, a posebno prije polijetanja/slijetanja vazduhoplova.</p> <p>Utvrđiti potrebu za preispitivanjem i ažuriranjem dokumenta "Sporazum o koordinaciji između BHANSА – JPAKL i aerodroma, imajući u vidu da se pri izradi dokumenta unesu obaveze, koje su propisane dokumentom "Pravilnik o aerodromima" a koje definišu obaveze koje se odnose na ovu problematiku.</p>
<p>Prijedlog drugih mjera:</p>	
<p>Da li je potrebno dalje ispitivanje događaja: DA/NE (dati obrazloženje)</p>	
<p>Potpis imenovanog lica koje je radilo na obradi i analizi događaja i datum: (Ako na obradi i analizi radi više imenovanih lica)</p>	<p>Ilija Savatić,</p>
<p>Potpis rukovodioca Odjeljenja i datum:</p>	